

Onderwijs en Examenprogramma cohort 2023

Informatie voor studenten van de opleiding

Onderwijsassistent versneld
<i>Niveau 4</i>
<i>Leerweg: BBL</i>
<i>Crebonummer kwalificatie: 25698</i>

MBO

Krea bo futuro

Inhoudsopgave

1. Welkom op MBO Bonaire!.....	4
2. Algemene informatie	5
2.1 Hoe ziet een MBO opleiding op MBO Bonaire eruit?	5
2.2 Begeleiding op MBO Bonaire.....	7
3. Opleidingsinformatie Gespecialiseerd pedagogisch medewerker	8
3.1 Algemeen opleidingsoverzicht.....	8
4. Het onderwijsprogramma	10
4.1 Onderwijsprogramma (leerjaar 1).....	10
4.1 Onderwijsprogramma (leerjaar 2).....	10
4.2 Lessentabel en uren van jouw opleiding.....	11
5. Ontwikkelingsgericht toetsplan	12
6. Studietoetsadvies en overgangstoetsadvies.....	14
6.1 Studietoetsadvies.....	14
6.2 Overgangstoetsadvies.....	14
7. Diploma eisen en Examenprogramma	16
7.1 Wettelijke eisen voor het MBO diploma.....	16
7.2 Uitwerking wettelijke eisen voor diplomering in beslisregel voor dit examenplan.....	16
7.3 Examenplan: Overzicht examenonderdelen	17
7.3.1 Beroepsgerichte examenonderdelen.....	17
Vaststelling resultaat per kerntaak	19
7.3.2 Examenonderdelen generieke eisen voor taal en rekenen	20
7.3.3 Onderdelen Loopbaan en Burgerschap.....	22
7.3.4 Beroepspraktijkvorming (bpv).....	22
7.3.5 Keuzedelen.....	23
8. Belangrijke informatie over examens	24
8.1 Examenreglement	24
8.2 Herkansingen	24
8.3 Aangepaste examens.....	24
8.4 Vrijstellingen.....	24

Vastgesteld op 1 augustus 2023

door de examencommissie

namens het Bevoegd Gezag van MBO Bonaire

1. Welkom op MBO Bonaire!

Dit is de onderwijs- en examenregeling (OER) van jouw opleiding. Dit OER is leidend voor jouw opleiding op MBO Bonaire. In dit OER vind je zowel algemene informatie over het MBO als specifieke informatie over jouw opleiding. In de algemene informatie lees je hoe opleidingen op het MBO Bonaire in elkaar zitten, op welke manier jij als student begeleid wordt bij ons en bij wie je terecht kunt met vragen.

In de opleidingsinformatie vind je informatie over het programma van jouw opleiding. Alle leeractiviteiten die er tijdens jouw opleiding worden aangeboden vind je in het onderwijsprogramma, een overzicht van alle toetsen, vind je in het toetsplan en een overzicht van alle examens vind je in het examenplan. In het examenplan staat ook welke examens meetellen voor jouw diploma.

Dit OER blijft jouw hele opleiding geldig. Indien er wijzigingen zijn in dit OER wordt je op tijd geïnformeerd door de opleiding. De meest actuele versie van het OER van jouw opleiding kun je vinden op www.mbobonaire.com.

2. Algemene informatie

2.1 Hoe ziet een MBO opleiding op MBO Bonaire eruit?

Een MBO opleiding op MBO Bonaire heeft de volgende onderdelen:

- Theorie- en praktijklessen over het beroep
- Stage (dit noemen we in het MBO BPV of beroepspraktijkvorming)
- Keuzedelen over het beroep, speciale vaardigheden, taal en/of culturele context
- Loopbaan en burgerschap
- Nederlands
- Rekenen
- Engels (niet bij alle opleidingen verplicht)
- Andere talen (niet bij alle opleidingen verplicht)

De theorie- en praktijklessen over het beroep

De lessen op school gaan over de theorie en praktijk van jouw toekomstige beroep. Je krijgt verschillende vakken waarbij je niet alleen uit boeken leert, maar ook oefent in de praktijk. De theorie en de praktijklessen worden gegeven op school, maar vinden ook plaats buiten de school. Je gaat bijvoorbeeld op excursie of krijgt les op een bedrijfslocatie. Voor de meeste vakken moet je ook huiswerk maken en zelfstandig oefenen.

De stage (BPV)

De stage is voor het mbo heel belangrijk. Op de stage leer je werken in een bedrijf of organisatie, leren door te doen. Je wordt daarbij geholpen door een begeleider op de stageplek en een begeleider vanuit school. In het BPV handboek van je opleiding vind je alle informatie over jouw BPV.

Keuzedelen

Iedere mbo student volgt ook keuzedelen tijdens de opleiding. Hierin leer je speciale vaardigheden voor jouw beroep. Een keuzedeel kan (deels) op school, in de stage of als huiswerk gegeven worden.

Voor niveau 4 (bij een 3- én 4-jarige opleiding): minimaal 720 studiebelastinguren

Voor jouw opleiding is er een aantal keuzedelen vastgesteld. Soms wisselt het aanbod nog. Het kan ook voorkomen dat jouw opleiding afwijkt van de keuzedeelverplichting door tijd te besteden aan onderwijs in het kader van persoonlijke, culturele of levensbeschouwelijke vorming.

In de tabellen bij 4.1 'Het onderwijsprogramma' zie je bij het onderdeel 'Keuzedelen' welke er wanneer worden aangeboden en welke keuzes je kunt maken. Bij 7.3.5 vind je de examenplannen voor de keuzedelen waar ook alle werkprocessen benoemd worden. Je maakt jouw keuze aan het eind van leerjaar 1.

De onderstaande keuzedelen¹ worden aangeboden:

A:

1. K0072 Ondernemend gedrag voor niveau 3 en 4
2. K0747 Specialist Passend Onderwijs
3. Het bevoegd gezag heeft besloten om in het kader van het aanbieden van onderdelen die betrekking hebben op persoonlijke, culturele of levensbeschouwelijke vorming, het vak **Papiaments** aan te bieden in plaats van een derde keuzedeel.

B:

1. K0072 Ondernemend gedrag voor niveau 3 en 4
2. K0177 Verdieping onderwijsassistent in VO en Mbo
3. K0747 Specialist Passend Onderwijs

De school heeft besloten om voor alle studenten het Keuzedeel 'Ondernemend gedrag' aan te bieden.

---

¹ We proberen met ons aanbod van keuzedelen zo goed mogelijk in te spelen op de behoefte van de arbeidsmarkt en onze studenten. Het aanbod van keuzedelen kan hierdoor gewijzigd worden. Uiteraard wordt je hierover tijdig geïnformeerd door school.

Loopbaan en burgerschap

Tijdens je opleiding volg je ook loopbaan en burgerschap: je krijgt daarin, net als bij andere vakken lessen, toetsen/opdrachten en het telt mee voor je diploma.

Bij LOB gaan de lessen over: jouw kwaliteiten, motivatie en toekomstwensen, het plannen van je loopbaan, het vinden van een passende baan of een vervolgopleiding en het uitbreiden en onderhouden van je netwerk.

Bij burgerschap leer je hoe je actief deel kunt uitmaken van de Bonairiaanse samenleving. Je werkt bij burgerschap aan vier dimensies: politiek-juridisch, economisch, maatschappelijk & sociaal en vitaliteit. Je kunt voor LOB en Burgerschap toetsen en opdrachten krijgen die meetellen voor een cijfer. Als student moet je voldoen aan de inspanningsverplichting die de opleiding hiervoor heeft gesteld. Er zijn geen aparte examens, maar je krijgt wel een eindbeoordeling.

Nederlands

In het eerste leerjaar begin je altijd met een test om je niveau te bepalen. Je werkt daarna bij Nederlands aan alle taalvaardigheden (lezen, luisteren, schrijven, spreken, gesprekken voeren) op het niveau dat bij je past. Je krijgt regelmatig oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en verderop in je opleiding maak je ook examens.

Het uitgangspunt is dat je op het niveau van je opleiding examen doet.

Op het MBO Bonaire gelden de volgende niveaus:

- Op niveau 2 doe je examen op niveau 1F of 2F
- Op niveau 3 doe je examen op niveau 2F
- Op niveau 4 doe je examen op niveau 3F

Rekenen

In het eerste leerjaar begin je altijd met een test om je niveau te bepalen. Je werkt daarna bij Rekenen aan alle vaardigheden uit de vijf domeinen. Je krijgt regelmatig oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en verderop in je opleiding maak je ook examens.

Het uitgangspunt is dat je op het niveau van je opleiding examen doet.

Hieronder zie je de vijf **domeinen**, elk op het bijbehorende mbo **niveau** 2, 3 of 4

- Grootheden en eenheden;
- Oriëntatie in de twee- en driedimensionale wereld;
- Verhoudingen herkennen en gebruiken;
- Procenten gebruiken;
- Omgaan met kwantitatieve informatie.

Engels bij opleidingen op niveau 4

Binnen alle niveau 4 opleidingen is Engels een generiek vak. Tijdens de lessen werk je aan alle taalvaardigheden (lezen, luisteren, schrijven, spreken, gesprekken voeren). Ook voor Engels krijg je oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en examens.

Beroepsgerichte talen of rekenen

Naast de generieke lessen krijg je soms te maken met beroepsgericht taal of rekenen. Dit verschilt per opleiding. Het kan drie dingen betekenen:

- Een extra taal die je moet leren om je beroep goed te kunnen doen.
- Beroepshandelingen die je in een andere taal moet kunnen uitvoeren.
- Een hoger niveau voor taal en/of rekenen omdat het nodig is voor je beroep.

Leuk, maar hoe zit het nu voor mijn opleiding?

Blader snel door om te ontdekken hoe jouw opleiding in elkaar zit. Ben je nieuwsgierig welke vakken je krijgt en hoe de lesuren verdeeld zijn? Blader dan snel door naar Hoofdstuk 4 Het onderwijsprogramma.

2.2 Begeleiding op MBO Bonaire

In de opleiding is er persoonlijke aandacht en begeleiding voor jou. De opleiding en daarmee dus jouw loopbaan begint al bij de intake. Je doorloopt een intake en je krijgt een studieloopbaanbegeleider (SLB'er). De SLB'er is jouw mentor. Hij of zij begeleidt je tijdens je opleiding en kijkt samen met jou steeds opnieuw naar jouw kwaliteiten, je wensen en je mogelijkheden voor persoonlijke en professionele ontwikkeling. Voor studenten die extra ondersteuning nodig hebben, hebben we extra begeleiding. Bijvoorbeeld bij persoonlijke vragen, studievaardigheden of extra ondersteuning bij taal/rekenen. Hiervoor kun je in contact komen met het supportteam. Wat het meest geschikt is voor jou zoeken we samen uit. Bij je SLB'er kun je meer informatie hierover vragen.

3. Opleidingsinformatie Onderwijs Assistent

3.1 Algemeen opleidingsoverzicht

In onderstaand schema vind je het algemeen opleidingsoverzicht. Hierin zie je in vogelvlucht op wat voor soort MBO opleiding je zit.

Je vindt hierin onder andere de belangrijkste informatie uit het kwalificatiedossier (in het kwalificatiedossier zijn de eisen voor jouw opleiding landelijk bepaald. Je kunt het hele kwalificatiedossier van jouw opleiding vinden op <http://kwalificaties.s-bb.nl/>.) Afkortingen: *B=Basis*, *P= Profiel*, *K=Kerntaak*, *W=Werkproces*

Dossier	Pedagogisch werk
Crebocode dossier	23285
Versie dossier	Herziening Dossiers 1 augustus 2021
Kwalificatie	Onderwijsassistent (BBL)
Kwalificatie vanaf	1 augustus 2021
Crebocode kwalificatie	25698

Basisdeel Kerntaak 1 (B1-K1) Begeiden van kinderen bij hun ontwikkeling	B1-K1-W1 Zorgt voor een veilig pedagogisch klimaat B1-K1-W2 Inventariseert behoeften en wensen van het kind B1-K1-W3 Bereidt de uitvoering van activiteiten voor B1-K1-W4 Creëert een verantwoorde en stimulerende speel/leeromgeving B1-K1-W5 Werkt samen met andere betrokkenen in de omgeving van het kind B1-K1-W6 Volgt en stimuleert de ontwikkeling en leren van het kind B1-K1-W7 Evalueert de eigen werkzaamheden
--	--

Basisdeel Kerntaak 2 (B1-K2) Werken aan kwaliteit en deskundigheid	B1-K2-W1 Werkt aan de eigen professionele ontwikkeling B1-K2-W2 Werkt aan het bewaken en bevorderen van kwaliteitszorg
---	---

Profieldeel (P3-K1) Kerntaak 1 Uitvoeren van leeractiviteiten in overleg met de leraar	P3-K1-W1 Levert een bijdrage aan het ontwikkelen van een plan voor de begeleiding P3-K1-W2 Bereid de uitvoering van leeractiviteiten voor P3-K1-W3 Voert leeractiviteiten uit P3-K1-W4 Biedt (specifieke) ontwikkelingsgerichte activiteiten aan P3-K1-W5 Biedt ondersteuning gericht op zelfredzaamheid P3-K1-W6 Voert praktische werkzaamheden uit
---	---

Profieldeel (P3-K2) Kerntaak 2 Uitvoeren van taken rondom lessen	P3-K2-W1 Houdt toezicht en begeleidt buiten de lessen P3-K2-W2 Organiseert (mede) organisatie brede activiteiten
---	---

Leerweg:	BBL
Instructietaal:	Nederlands
Studielast:	3200 klokuren (2 jarige opleiding)
Instreamrechten:	<p>De instroomrechten voor de opleidingen op MBO Bonaire zijn als volgt:</p> <p>Opleidingen niveau 2: Minimaal diploma VMBO basis of een diploma MBO 1</p> <p>Opleidingen niveau 3: Minimaal diploma VMBO kader, overgangsbewijs van HAVO 3 naar 4 of diploma MBO niveau 2 met minimaal <i>gemiddeld</i> voldoende op alle onderdelen talen/rekenen op 1F</p> <p>Opleidingen niveau 4:</p> <p>Voor een reguliere niveau 4: Minimaal diploma VMBO kader, overgangsbewijs van HAVO 3 naar 4 of diploma MBO 3 waarbij geldt: niet lager dan 1F op <i>alle</i> onderdelen talen/rekenen</p> <p>Voor een versnelde niveau 4: minimaal <i>gemiddeld</i> voldoende op alle onderdelen talen/rekenen 2F.</p> <p>Aanvullende eis voor aanmelding BBL</p> <p>een arbeidscontract bij een erkende werkplek met gecertificeerde leermeester en minimaal 16 klokuren per week BPV.</p> <p>Aanvullende eis voor aanmelding BBL OA</p> <p>2F Nederlands alle vaardigheden en 2F Rekenen alle domeinen MBO 3 diploma in de sector Zorg en Welzijn</p>
Wettelijk kader:	Voor het Middelbaar beroepsonderwijs in Caribisch Nederland geldt de WEB BES.

4. Het onderwijsprogramma

Op MBO Bonaire is het schooljaar verdeeld in 4 lesperiodes van 9 of 10 weken. Tijdens iedere lesperiode krijg je les in verschillende vakken en thema's en/of ga je op stage (BPV.) In het onderwijsprogramma hieronder zie je hoe de opleiding is opgebouwd. En in de lessentabel daarna kun je zien hoeveel uren les er gepland zijn per vak.

Het onderwijsprogramma en de lessentabel kunnen tijdens jouw opleiding wijzigen. Indien er een wijziging is wordt je hier tijdig over geïnformeerd.

4.1 Onderwijsprogramma (leerjaar 1)

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Basisdeel (Zelfstudie i.v.t.)	Basisdeel (Zelfstudie i.v.t.)	Agogische vakken	Agogische vakken
Kennismaking beroep	Agogische vakken	Praktijktoets 3	Praktijktoets 3
Agogische vakken	Praktijktoets 2		
Praktijktoets 2			
Beroepspraktijkvorming BPV minimaal 2 dagen per week	Beroepspraktijkvorming BPV minimaal 2 dagen per week	Beroepspraktijkvorming BPV minimaal 2 dagen per week	Beroepspraktijkvorming BPV minimaal 2 dagen per week
Keuzedeel	Keuzedeel	Keuzedeel	Keuzedeel
Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Papiamentu SLB RBPV	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Papiamentu SLB RBPV	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Papiamentu Burgerschap SLB RBPV	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels Papiamentu SLB RBPV

4.1 Onderwijsprogramma (leerjaar 2)

Periode 5	Periode 6	Periode 7	Periode 8
Agogische vakken	Agogische vakken	Agogische vakken	Agogische vakken
Praktijktoets 4	Praktijktoets 4	Praktijktoets 5	
Beroepspraktijkvorming BPV minimaal 2 dagen per week	Beroepspraktijkvorming BPV minimaal 2 dagen per week	Beroepspraktijkvorming BPV minimaal 2 dagen per week	Beroepspraktijkvorming BPV minimaal 2 dagen per week
Keuzedelen - Passend onderwijs of VO & MBO -Ondernemend gedrag (ZWK)	Keuzedelen - Passend onderwijs of VO & MBO	Keuzedelen - Passend onderwijs of VO & MBO	Keuzedelen
Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels SLB RBPV	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels SLB RBPV	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels SLB RBPV	Generieke vakken Nederlands Rekenen Engels SLB RBPV

4.2 Lessentabel en uren van jouw opleiding

Onderwijsassistent BBL								
Periode:	Jaar 1 (23-24)				Jaar 2 (24-25)			
	1	2	3	4	5	6	7	8
Generieke Vakken								
Nederlands	3	3	3	3	3	3	3	3
Rekenen	3	3	3	3	3	3	3	3
Papiamentu	2	2	2	2				
Engels	2	2	2	2	2	2	2	2
Burgerschap			1					
SLB	1	1	1	1	1	1	1	1
RBPV	1	1	1	1	1	1	1	1
Beroepsgerichte Vakken								
Theorie/ Praktijk	5	5	5	5	5	5	5	5
BPV (klokuren!!)	16	16	16	16	16	16	16	16
Keuzedeel 1: Ondernemend gedrag					ZWK			
3: Passend onderwijs of VO/ MBO					2	2	2	
Aantal weken	9	10	9	9	9	10	9	9
Generieke vakken per week	11	11	12	11	9	9	9	9
Beroepsgerichte vakken per week	5	5	5	5	5	5	5	5
Keuzedelen	0	0	0	0	2	2	2	0
Totaal lessen per week	16	16	17	16	16	16	16	14
Totaal (klokuren) BPV per week	16	16	16	16	16	16	16	16
Totaal lessen per periode	144	160	153	144	144	160	144	126
Totaal klokuren per periode	108	120	115	108	108	120	108	95
Totaal uren per periode								
	Jaar 1				Jaar 2			
Begeleide uren op school	451				431			
BPV	610				610			
Totaal begeleide uren	1061				1041			
Onbegeleide uren	539				560			
Totaal per jaar	1600				1600			
Totaal opleiding	3200							

*ZWK: De student werkt zelfstandig aan dit vak, er is een docent op afstand beschikbaar voor ondersteuning en beoordelingen

	Jaar 1	Jaar 2
Begeleide uren op school	506	489
BPV	610	610
Totaal begeleide uren	1116	1099
Onbegeleide uren	484	501
Totaal per jaar	1600	1600
Totaal opleiding	3200	

Om je diploma te behalen moet je voldoende uren maken op school en op de stage en daarnaast doe je regelmatig huiswerk. In de tabel zie je het daarom totaal aantal uren voor jouw opleiding.

BOT: dit is de begeleide onderwijstijd op school (de uren voor lessen, toetsen, examens)

BPV: dit is de tijd voor de verschillende stages

Zelfstandig: dit is de tijd die je zelfstandig besteedt aan huiswerk en leren.

Totaal: dit is alle tijd van BOT, BPV en zelfstandig werken bij elkaar opgeteld.

5. Ontwikkelingsgericht toetsplan

Iedere periode krijg je een of meerdere toetsen die horen bij de vakken waarin je les krijgt. De resultaten die je behaalt voor deze toetsen wegen mee voor de overgang naar het volgende leerjaar en bereiden je voor op de examens. Hieronder zie je per leerjaar welke toetsen je krijgt en wat de weging is voor de overgang naar het volgende leerjaar.

Toetsplan leerjaar 1 & 2								
Vak	Periode	Naam toets	Toetsvorm	Duur	Locatie	Weging	Resultaat	herkansbaar
AGO	1	Ontwikkelingspsychologie Baby tot schoolkind 0-12 jaar	Diagnostische toets	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	1	Praktijktoets 1 basisdeel: Praktijk	Praktijk	n.t.b.	School/BPV	1	OVG	Ja
	1	Praktijktoets 1 basisdeel: Product	Product	n.t.b.	School/BPV	1	OVG	Ja
	2	Ontwikkelingspsychologie Puber adolescent en volwassene 12-99 jaar	Diagnostische toets	60 min	BPV / School	1	Cijfer	Ja
	2	Praktijktoets 2: Leeractiviteiten Praktijk	Praktijk	n.t.b.	School/BPV	1	OVG	Ja
	2	Praktijktoets 2: Leeractiviteiten Product	Product	n.t.b.	School/BPV	1	OVG	Ja
	3	Praktijktoets 3: Schoolbrede activiteiten	Product	n.t.b.	School / BPV	1	OVG	Ja
	3	Praktijktoets 3: Schoolbrede activiteiten	Praktijk	n.t.b.	School / BPV	1	OVG	Ja
	5	Theorietoets Speciale doelgroepen: Opvallend gedrag en leerproblemen	Diagnostische toets	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	Praktijktoets 4: Specifieke leeractiviteiten Product	Product	P6/7	School / BPV	1	OVG	Ja
	6	Praktijktoets 4: Specifieke leeractiviteiten Praktijk	praktijk	P6/7	School / BPV	1	OVG	Ja
	6	Theorietoets Speciale doelgroepen: Gedragsproblemen & stoornissen	Diagnostische toets	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	Kwaliteit, Beleid & Visie	Onderzoek & presentatie	20 min	School/BPV	1	OVG	Ja
	7	Praktijktoets 5: Eigen deskundigheid Praktijk	Praktijk	1 uur	School/BPV	1	OVG	Ja
	7	Praktijktoets 5: Eigen deskundigheid Product	Product	N.V.T.	School/BPV	1	OVG	Ja
	NED	1	Spreken kwalificerende toets 2F	Mondeling	10 min	School	1	Cijfer
2		Lezen TH2	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
3		Schrijven TH1	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
4		Luisteren TH2	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
		Gemiddelde periode 1 tot en met 4						
ENG	1	Luisteren B1	Schriftelijk	30 min	School	1	Cijfer	Ja

	1	Lezen B1	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Grammatica	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Schrijven A2	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Debate	Mondeling	35 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Coverletter	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Vocabulaire	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
		Gemiddelde periode 1 tot en met 4						
BUR	3	Blok BBL	Schriftelijk	P3	School	1	V / NV	Ja
K-OND	5	OND: Verkort programma Ondernemend gedrag <i>Examen in periode 6</i>	Gesprek en product	Periode 5	School	1	OVG	Ja
K-VO/MBO	7	VO & MBO	Periode 7	Periode 7	School/BPV	1	OVG	Ja
K-PO	7	Passend onderwijs	Periode 7	Periode 7	School/BPV	1	OVG	Ja
PAP	1	Ortografia	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Skirbi	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Skucha/Lesa	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Abilidat Oral	Mondeling	20 min	School	1	Cijfer	Ja
REK	2	Ondersteunende vaardigheden	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Toets Verhoudingen	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Toets Procenten	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Toets Groot- en eenheden	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	5	Toets 2D en 3D	Schriftelijk	45 min.	School	1	Cijfer	Ja
	6	Toets Omgaan kwant. info	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
SLB	1	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	2	Studieadvies	Praktijk	9 wkn	School	1	N/V/P	Ja
	3	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	4	Studieadvies	Praktijk	9 wkn	School	1	N/V/P	Ja
	4	Portfolio leerjaar 1	Praktijk	9 wkn	School	1	V/NV	Ja
	5	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	6	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	7	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	8	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	8	Portfolio leerjaar 2	Praktijk	9 wkn	School	1	V/NV	Ja
BPV	4	BPV1	Praktijk	37 wk	School	1	B/NB	Ja
	8	BPV2	Praktijk	37 wk	School	1	B/NB	Ja

6. Studieadvies en overgangsadvies

6.1 Studieadvies

In het eerste leerjaar krijg je 2x een studieadvies¹ (na periode 2 en na periode 4)². Het docententeam kijkt hierbij naar jouw **resultaten**, je **aanwezigheid**, je **inzet** en **beroepshouding** op school en in het leerbedrijf.

Positief Studieadvies **(GROEN)**

Als het gewoon goed gaat op school krijg je een positief studieadvies. De docenten vertrouwen erop dat je goed aan het werk bent om jouw diploma te kunnen halen.

Een positief studieadvies krijg je als...

- Het totaal van je beroepsgerichte vakken op school gemiddeld voldoende zijn
- Het totaal van je generieke vakken (de talen, rekenen, loopbaan en burgerschap) gemiddeld voldoende zijn
- Je aanwezigheid op school en stage voldoende is (ten minste 80% aanwezig)
- Je inzet en beroepshouding op school en/of stage goed zijn

Voorwaardelijk Studieadvies **(GEEL)**

Gaat het niet allemaal goed, dan kun je een waarschuwing krijgen. Er worden dan afspraken met je gemaakt om te verbeteren, omdat je anders het diploma mogelijk niet gaat halen. Waar nodig kun je ook extra ondersteuning krijgen, zoals bijvoorbeeld bijles of hulp bij het plannen van je schoolwerk.

Een voorwaardelijk studieadvies krijg je als één of meerdere van onderstaande punten van toepassing zijn:

- Als het totaal van je beroepsgerichte vakken op school gemiddeld onvoldoende zijn
- Als het totaal van je generieke vakken gemiddeld onvoldoende zijn
- Als je aanwezigheid op school en stage onvoldoende is (minder dan 80% aanwezig)
- Als je inzet en beroepshouding op school en/of stage onvoldoende zijn

Negatief Studieadvies **(ROOD)**

Lukt het na je voorwaardelijk studieadvies niet om te verbeteren, dan kan je uiteindelijk ook een bindend negatief studieadvies krijgen. De school kan dan besluiten dat je met de opleiding moet stoppen.

Een negatief studieadvies krijg je als één of meerdere van onderstaande punten van toepassing zijn:

- Als je al eerder een voorwaardelijk studieadvies hebt gekregen
- Als één of meerdere afspraken die met jou gemaakt zijn niet zijn nagekomen
- Als het resultaat van je beroepsgerichte *en/of* generieke vakken onvoldoende blijft³
- Als je aanwezigheid op school en stage onvoldoende blijft (<80%)
- Als je inzet en beroepshouding op school en/of stage onvoldoende blijft

Onderstaande aspecten worden meegenomen in de besluitvorming:

- Je voldoet aan één of meerdere van bovenstaande criteria.
- Je persoonlijke omstandigheden.
- Je bent besproken in het docententeam en het docententeam is gezamenlijk tot bovenstaande conclusie gekomen.
- Er zijn meerdere begeleidingsmomenten aangeboden.
- Je hebt ten minste 6 weken verbeteringstermijn gehad.

¹LET OP! Dit zijn richtlijnen. De school mag afwijken van deze richtlijnen indien er onderbouwing is.

²De school kan ten alle tijden ervoor kiezen om eerder een studieadvies te geven als daar aanleiding voor is.

³Bij de generieke vakken wordt er rekening mee gehouden of je op de streefniveau werkt of niet.

6.2 Overgangsnormen

De opleiding heeft bepaald wat de overgangsnormen zijn om door te kunnen stromen naar het volgende leerjaar. De overgangsnormen voor jouw opleiding staan hieronder beschreven.

Overgang leerjaar 1 naar leerjaar 2:

- Beroepsvakken: Praktijktolsten behaald
- Keuzedelen: Afgerond
- Beroepspraktijkvorming: Afgerond

Generiek:

- Talen en Rekenen minimaal gemiddeld 5,5
- Burgerschap: Blok BBL behaald
- Keuzedeel ondernemend gedrag voldaan

7. Diploma eisen en Examenprogramma

Op de volgende pagina's vind je alle informatie die je nodig hebt om je diploma te behalen. Je vindt hieronder eerst de diploma eisen en op de volgende pagina's het examenprogramma dat hierbij hoort.

7.1 Wettelijke eisen voor het MBO diploma

Om in aanmerking te komen voor het MBO diploma moet je voldoen aan alle 'kwalificatie-eisen.' Dit zijn wettelijke eisen.

Het gaat om de volgende onderdelen:

- Beroepsgerichte eisen: Een voldoende of goed per kerntaak. Voor sommige beroepen zijn er nog extra branche- of wettelijke vereisten.
- Generieke eisen taal & rekenen: Een oordeel per vaardigheid of domein, volgens de eisen die geldend zijn voor het betreffende cohort.
- Loopbaan en Burgerschap: voldoen aan de inspanningseisen van de opleiding.
- Beroepspraktijkvorming (BPV): met een voldoende afsluiten, het leerbedrijf beslist mee over de beoordeling.
- Keuzedelen: examens doen voor alle keuzedelen, het resultaat mag onvoldoende zijn. (NB: vanaf 1 augustus 2016)

7.2 Uitwerking wettelijke eisen voor diplomering in beslisregel voor dit examenplan

Maar wat betekenen die wettelijke eisen nu concreet voor jouw opleiding? Wanneer heb jij je diploma behaald?

Je vindt het antwoord op deze vraag in de tabel hieronder. Voor jouw opleiding op MBO Bonaire geldt dat je moet voldoen aan de volgende diplomeringseisen:

	Onderdeel	Beslisregel/bewijzen
1.	Beroepsgerichte eisen	<i>alle vier de kerntaken zijn met een voldoende of goed afgerond (compensatie is niet mogelijk)</i>
2.	Generieke taal- en rekenvaardigheden*	<i>Voor Nederlands heb je de examens van de 5 deelvaardigheden afgelegd. Het streefniveau is 3F* Voor Engels heb je de examens Schrijven, Spreken en Gesprekken voeren op het streefniveau A2 en Lezen en Luisteren op het streefniveau B1 afgelegd* Voor Rekenen heb je het examen (of de deexamens) voor de 5 rekendomeinen op het streefniveau 4 afgelegd*</i>
3.	Loopbaan en Burgerschap	<i>Je hebt voldaan aan de inspanningseisen van de opleiding</i>
4.	Beroepspraktijkvorming (BPV)	<i>Alle gelopen twee stages tijdens je opleiding zijn afgesloten met 'behaald'</i>
5.	Keuzedelen	<i>Van elk gevolgd Keuzedeel heb je het examen afgelegd</i>

*Als bij de start van de niveau 4 opleiding blijkt dat het gevraagde generieke examenniveau voor Nederlands, Engels en/of Rekenen niet haalbaar zal zijn, komt de student in een leertraject. De examinering zal plaatsvinden in overeenstemming met het niveau van het leertraject. Deelname aan dit leertraject is verplicht.

7.3 Examenplan: Overzicht examenonderdelen

Om te voldoen aan de diploma eisen doe je examens. Het examenprogramma van jouw opleiding vind je hieronder. Als de periode waarin een examen gepland staat wijzigt, ontvang je daarvan tijdig bericht.

7.3.1 Beroepsgerichte examenonderdelen

Examenplan Beroepsgerichte examenonderdelen									
Examen(s) en code	Examenvorm	Kerntaak	Exameninhoud - Werkprocessen - Vakkennis & vaardigheden	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat	Weging	Eind resultaat
230A4-A PW-OA-B-K1-W1 PW-OA-B-K1-W2 PW-OA-B-K1-W3 PW-OA-B-K1-W4 PW-OA-B-K1-W5 PW-OA-B-K1-W6 PW-OA-B-K1-W7	Praktijk examen	B1-K1	Basisdeel: Praktijk: <ul style="list-style-type: none"> - Examenpresentatie met rondleiding in de aangepaste ruimte - Gedragsbeoordeling op start van de dag met collega's - Voorleesactiviteit - Activiteit uitvoeren naar keuze - Activiteit over gezonde levensstijl - Mondeling rapporteren aan een collega/leidinggevende Productbeoordeling: <ul style="list-style-type: none"> - Reportage met onderbouwing over wensen behoefte en ontwikkeling van het kind - Activiteitenplan van 4 activiteiten met verantwoording - Examenverslag over veilig pedagogisch klimaat - Evaluatieverslag 	2	6 weken 1 uur en 20 minuten	BPV/ School	OVG	Zie p. 19	Behaald
230A4-B PW-OA-P-K1-W2 PW-OA-P-K1-W3 PW-OA-P-K1-W5 PW-OA-P-K1-W6	Praktijk examen	P3-K1	Praktijk: <ul style="list-style-type: none"> - Uitvoering leeractiviteit - Begeleiding van zelfredzaamheid/zelfzorg/planmatig werken bij 2 of meer kinderen Productbeoordeling:	3	5 weken 2 uur	BPV/ School	OVG	Zie p. 19	Behaald

			<ul style="list-style-type: none"> - 1 lesvoorbereiding voor leeractiviteit - Registratie gegevens 						
23OA4-C PW-OA-P-K2-W1 PW-OA-P-K2-W2	Praktijk examen	P3-K2	Productbeoordeling: <ul style="list-style-type: none"> - Examenverslag niet lesgebonden activiteiten - Draaiboek van bijdrage aan organisatie van activiteit 	4	4 weken	BPV/ School	OVG	Zie p. 19	Behaald
23OA4-D PW-OA-P-K1-W1 PW-OA-P-K1-W4	Praktijk examen	P3-K1	Praktijk: <ul style="list-style-type: none"> - Examengesprek m.b.t. specialistische leeractiviteit Productbeoordeling: <ul style="list-style-type: none"> - Bijdrage handelingsplan 	7	4 weken 30 minuten	BPV/ School	OVG	Zie p. 19	Behaald
23OA4-E PW-OA-B-K2-W1 PW-OA-B-K2-W2	Gesprek	B1-K2	Praktijk: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Presentatie inbreng in het team</i> Productbeoordeling: <ul style="list-style-type: none"> - Verbetervoorstel kwaliteitsverbetering 	8	5 weken 30 minuten	BPV/ School	OVG	Zie p. 19	Behaald

Vaststelling resultaat per kerntaak

Kerntaak	Werkproces	Code examen	Naam examen	Periode afname	Resultaat	Cesuur Eindresultaat
B1-K1	W1	23OA4-A	Begeleiden van kinderen in hun ontwikkeling	3	O/V/G	V = minimaal 7 x 'V'
	W2	23OA4-A	Begeleiden van kinderen in hun ontwikkeling	3	O/V/G	G = minimaal 4 x 'G' en 3 x V'
	W3	23OA4-A	Begeleiden van kinderen in hun ontwikkeling	3	O/V/G	
	W4	23OA4-A	Begeleiden van kinderen in hun ontwikkeling	3	O/V/G	
	W5	23OA4-A	Begeleiden van kinderen in hun ontwikkeling	3	O/V/G	
	W6	23OA4-A	Begeleiden van kinderen in hun ontwikkeling	3	O/V/G	
	W7	23OA4-A	Begeleiden van kinderen in hun ontwikkeling	3	O/V/G	
B1-K2	W1	23OA4-E	De eigen deskundigheid	8	O/V/G	V = minimaal 2 x 'V'
	W2	23OA4-E	De eigen deskundigheid	8	O/V/G	G = minimaal 2 x 'G'
P3-K1	W1	23OA4-D	Lesactiviteiten uitvoeren 2	6	O/V/G	V = minimaal 6 x 'V'
	W2	23OA4-B	Lesactiviteiten uitvoeren 1	3	O/V/G	G = minimaal 4 x 'G' en 2 x V'
	W3	23OA4-B	Lesactiviteiten uitvoeren 1	3	O/V/G	
	W4	23OA4-D	Lesactiviteiten uitvoeren 2	6	O/V/G	
	W5	23OA4-B	Lesactiviteiten uitvoeren 1	3	O/V/G	
	W6	23OA4-B	Lesactiviteiten uitvoeren 2	3	O/V/G	
P3-K2	W1	23OA4-C	Uitvoeren van taken rondom lessen	6	O/V/G	V = minimaal 2 x 'V'
	W2	23OA4-C	Coördinerende taken	6	O/V/G	G = minimaal 2 x 'G'

7.3.2 Examenonderdelen generieke eisen voor taal en rekenen

Examenplan Nederlands										
Naam Examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat + weging (1 decimaal)		Eind-resultaat (geheel cijfer)	Minimaal te behalen voor diplomering
Nederlands Lezen/Luisteren 3F	Centraal examen	Lezen & Luisteren	3F	Vanaf P5	120 minuten	MBO Bonaire	Cijfer 1x	Cijfer 1x	Cijfer 1x	1,0
Nederlands Schrijven 3F	Instellingsexamen	Schrijven	3F	Vanaf P5	120 minuten	MBO Bonaire	Cijfer 1x			
Nederlands Spreken 3F	Instellingsexamen	Spreken	3F	Vanaf P5	15 minuten	MBO Bonaire	Cijfer 1x			
Nederlands Gesprekken 3F	Instellingsexamen	Gesprekken voeren	3F	Vanaf P5	15 minuten	MBO Bonaire	Cijfer 1x			

Examenplan Engels Generiek										
Naam Examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat + weging (1 decimaal)		Eind-resultaat (geheel cijfer)	Minimaal te behalen voor diplomering
Engels Lezen/Luisteren B1	Centraal examen	Lezen & Luisteren	B1	Vanaf P5	90 minuten	School	Cijfer 1x	Cijfer 1x	Cijfer 1x	1,0
Engels Schrijven A2	Instellingsexamen	Schrijven	A2	Vanaf P5	60 minuten	School	Cijfer 1x	Cijfer 1x		
Engels Spreken A2	Instellingsexamen	Spreken	A2	Vanaf P5	Geen tijdslimiet	School	Cijfer 1x			
Engels Gesprekken A2	Instellingsexamen	Gesprekken Voeren	A2	Vanaf P5	Geen tijdslimiet	School	Cijfer 1x			

Examenplan Rekenen								
Naam Examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Eindresultaat (geheel cijfer)	Minimaal te behalen voor diplomering
Rekenen niveau 4	Instellingsexamen	-Grootheden en eenheden -De twee-en driedimensionale wereld -Verhoudingen herkennen en gebruiken -Procenten gebruiken -Omgaan met kwantitatieve informatie	MBO4	Vanaf P5	150 min	School	Cijfer	1,0

7.3.3 Onderdelen Loopbaan en Burgerschap

Examenplan Loopbaan en Burgerschap (Burgerschap is niet ingedeeld per dimensie, maar bij elk blok hoort een overkoepelend thema. Binnen elk thema komt meerdere dimensies aan bod)					
Code	Dimensies	Bewijsstuk	Periode	Plaats	Resultaat
23LPB	Eindgesprek Loopbaan 'De reflecterende beroepsbeoefenaar'	Bewijs eindgesprek Portfolio Zelfportret	8	School	Voldaan/ niet voldaan
23BUR-1	Blok BBL	Bewijs afronding blok BBL	Vanaf p1	School	Voldaan/ niet voldaan

7.3.4 Beroepspraktijkvorming (bpv)

Examenplan Beroepspraktijkvorming					
bpv-onderdeel	Beschrijving van het bpv-onderdeel	Periode	Duur	Manier van beoordelen	Resultaat
BPV-1	Alle werkprocessen	1-4	610 uur	Eindevaluatie met praktijkbegeleider & BPV-docent, voldoende uren en aanwezigheid getekende POK	Behaald/ Niet Behaald
BPV-2	Alle werkprocessen	5-8	610 uur	Eindevaluatie met praktijkbegeleider & BPV-docent, voldoende uren en aanwezigheid getekende POK	Behaald/ Niet behaald

7.3.5 Keuzedelen

Examenplan Keuzedelen						
Code	Examenvorm	Exameninhoud / werkprocessen	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat
K0072	Gesprek	Ondernemend gedrag (geschikt voor niveau 3 en 4) D1-K1:Toont ondernemend gedrag voor innovatie in beroepsuitoefening en werkomgeving <ul style="list-style-type: none"> - D1-K1-W1 Onderzoekt zichzelf, zijn (werk)omgeving en verbetermogelijkheden - D1-K1-W2 Signaleert mogelijkheden voor verandering en innovatie - D1-K1-W3 Neemt initiatieven in en voor zijn werk 	6	Examen opdracht 70 min & gesprek 20 min	BPV/ School	OVG
K0747	Praktijk	Specialist Passend Onderwijs <ul style="list-style-type: none"> - Teamoverleg waarin wordt toegelicht hoe er is omgegaan met de zorgbehoefte van een leerling. <p>Productbeoordeling: Verbetervoorstel Passend Onderwijs</p> <p>óf</p>	7	Vorbereiding 2-4 dagdelen. Teamoverleg 30 min	BPV/ School	OVG
K0177	Producten	Verdieping onderwijsassistent in VO en MBO <ul style="list-style-type: none"> - Teamoverleg waarin wordt toegelicht hoe er is omgegaan met de zorgbehoefte van een leerling. <p>Productbeoordeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorlichtingsflyer over het werken als Onderwijsassistent binnen het VO en MBO - Rapportage over geboden leerlingenondersteuning 	8	Vorbereiding 2-4 dagdelen.	BPV/ School	OVG

De school heeft gekozen om voor alle studenten het Keuzedeel 'Ondernemend gedrag' aan te bieden.

Gezien het geringe studentenaantal in deze opleiding én de specifieke vraag vanuit het lokale bedrijfsleven, biedt de school de bovenstaande Keuzedelen aan.

8. Belangrijke informatie over examens

8.1 Examenreglement

Iedere opleiding heeft regels voor het onderwijs en de examens. Het examenreglement van MBO Bonaire kun je vinden op de website. Daarin staat bijvoorbeeld hoe lang het duurt voordat je de uitslag van een examen krijgt, of wat je moet doen als je het niet eens bent met de uitslag. Ook regels over herkansingen, vrijstellingen of aangepaste examens vind je daar. De korte uitleg staat hieronder.

8.2 Herkansingen

Op het MBO Bonaire doe je op geplande momenten examens. Je hebt recht op één herkansing na het eerste examen. Als je ingeschreven staat als extraneus (een student die geen onderwijs volgt maar alleen examens doet) heb je geen recht op een herkansing na een examen.

Een extra herkansing aanvragen kan alleen als er sprake was van overmacht. Het aanvragen van een extra herkansing doe je bij de teamexamencommissie (TEC) van jouw opleiding.

8.3 Aangepaste examens

Het MBO Bonaire biedt studenten de mogelijkheid om op een aangepaste manier te examineren. Dit kan bijvoorbeeld als je dyslexie hebt. De TEC kan dan beslissen om een aanpassing te doen. Je kunt dan denken aan een examen met grotere letters of een verlenging van de examenduur. Voor alle aanpassingen geldt, dat de student deze aanvraagt bij de TEC.

8.4 Vrijstellingen

Ook voor het aanvragen van vrijstellingen kun je terecht bij de TEC. Je kunt een verzoek indienen als je bijvoorbeeld in een vorige MBO opleiding resultaten hebt gehaald die mee kunnen tellen voor je huidige opleiding. Bij het bepalen van vrijstellingen kijkt de TEC bijvoorbeeld of de resultaten echt overeenkomen met de eisen van de opleiding die je nu volgt. En hoe lang geleden je de eerdere resultaten hebt behaald en of die resultaten nu nog geldig zijn.